

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ – ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΤΕΕ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Α.1. Για τη φορολόγηση των Διπλ. Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών θεσπίστηκε ειδικός τρόπος προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος.

Ειδικότερα:

- Άρθρο 46 του Ν.Δ. 3323/1955, όπως ίσχυσε, περί ακαθάριστου και καθαρού εισοδήματος από υπηρεσίες ελευθέρων επαγγελματιών και ιδία η παράγραφος 5, του άρθρου αυτού για το καθαρό εισόδημα από αμοιβές αρχιτεκτόνων και μηχανικών με χρήση συντελεστή στις ακαθάριστες νόμιμες αμοιβές τους.
- Άρθρο 49, παράγραφος 5 του Ν. 2238/1994, όπως ισχύει.

Α.2. Η παρ. 5 του άρθρου 4 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζει:

«Οι Έλληνες πολίται συνεισφέρουν αδιακρίτως εις τα δημόσια βάρη αναλόγως των δυνάμεων των». Η διάταξη εντάσσεται στη γενική «αρχή της ισότητας», την οποία διακηρύσσει το άρθρο 4 του ισχύοντος Συντάγματος. Και η οποία περιλαμβάνει την ισότητα ενώπιον του νόμου (παρ. 1), την ισότητα στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις (παρ. 2), την ιθαγένεια (παρ. 3), το προσιτό των δημοσίων λειτουργιών (παρ. 4), την ισοκατανομή των φορολογικών υποχρεώσεων (παρ. 5), την στρατιωτική υποχρέωση (παρ. 6) και την απαγόρευση τίτλων ευγενείας ή διακρίσεων (παρ. 7). Η ιδέα της ισότητας, σύμφυτη με την έννοια της Δημοκρατίας, αποτελεί δημιούργημα της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας. Καταδύθηκε για πολλούς αιώνες και αναδύθηκε με την αναγέννηση του ευρωπαϊκού πνεύματος, όταν αυτό ανακάλυψε τους θησαυρούς της αρχαίας ελληνικής σκέψης. Στους νεότερους χρόνους η ιδέα της ισότητας διακηρύχθηκε από τους: Rousseau, Condorcet κ.λπ. και εδραιώθηκε ως στοιχείο της αστικής Δημοκρατίας, στην Ευρώπη με την Γαλλική Επανάσταση (1789-1793) και στην Αμερική με τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας (έτος 1776).

Α.3. Η πιο πάνω συνταγματική αρχή της ισότητας δεν δεσμεύει μόνο τον εφαρμοστή του νόμου, αλλά και τον νομοθέτη, ο οποίος, αναφερόμενος στις αυτές πραγματικές συνθήκες και καταστάσεις ή εις την αυτή κατηγορία προσώπων, δεν δικαιούται να θέτει κανόνες δικαίου που επάγονται δυσμενή μεταχείριση για ορισμένα πρόσωπα ή προνομιακές καταστάσεις έναντι των λοιπών. Η νομολογία και η επιστήμη, κατά την εφαρμογή της άνω αρχής, έχουν δεχτεί ότι είναι επιτρεπτή στο νομοθέτη η δημιουργία διακρίσεων ή εξαιρέσεων από τους γενικούς κανόνες μόνο αν συντρέχουν επαρκείς λόγοι εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος. Και δεν δημιουργούνται αυθαίρετες προνομιακές καταστάσεις με υπέρβαση των ακραίων ορίων ή κατάχρηση εξουσίας (βλ. Σβάλου - Βλάχου «Το Σύνταγμα της Ελλάδος» Α-Β σελ. 191-193 και εκεί βιβλιογραφία και νομολογία).

Α.4. Η αρχή της ισότητας και η συνυφασμένη με αυτή υποχρέωση ίσης μεταχείρισης, προϋποθέτει ταυτότητα ή ομοιότητα των ρυθμιζομένων θεμάτων, προσώπων, καταστάσεων κ.λπ. Η ορθή έννοια της ισότητας εμπεριέχει την Αριστοτελική αρχή της ανισότητας

ανισοτήτων. Την έννοια της αναλογικής αυτής ισότητας, την οποία διατυπώνει επιγραμματικά ο Πλάτων (βλ. νόμοι Πλάτωνος 757) και την καλλιέργησε σε βάθος ο Αριστοτέλης («Ηθικά Νικομάχεια» Β3-7) αποδέχεται πάγια η νομολογία και η επιστήμη (βλ. ως άνω Σβώλου — Βλάχου σελ. 196-197, όπου πλούσια παραπομπή σε νομολογία και επιστήμη).

A.5. Η αρχή της ισοκατανομής των φορολογικών υποχρεώσεων, η οποία εντάσσεται, αλλά και υπακούει στις πιο πάνω γενικές αρχές της ισότητας, βρίσκεται αποτυπωμένη σε όλα τα Ελληνικά Συντάγματα, αλλά και εκείνα των δημοκρατικών χωρών από την εποχή του Διαφωτισμού μέχρι και σήμερα (βλ. Σύντ. Επιδαύρου παρ. η', Άστρους παρ. ζ", Τροιζήνος άρθρο 10, 1844 άρθρο 3, 1911 άρθρο 3, 1927 άρθρο 6, 1952 άρθρο 3, 1968 άρθρο 7). Η σχετική μάλιστα διάταξη μεταφέρεται αυτούσια από το ένα Σύνταγμα στο άλλο, ακριβώς όπως έχει σήμερα, από το 1911.

A.6. Η νομολογία και η επιστήμη έχει δεχθεί ότι, η πιο πάνω αρχή της, ανάλογα με τη δύναμη του καθενός, συμμετοχής των Ελλήνων πολιτών στα δημόσια βάρη, παρέχει στον κοινό νομοθέτη ευρύ έδαφος πρωτοβουλίας στη θεσμοθέτηση κανόνων για την εξακρίβωση της εκάστοτε «φοροδοτικής ικανότητας» (capacite fiscale, Leistungstahigkeit, taxable capacity). Ο νομοθέτης όχι μόνο δικαιούται, αλλά και υποχρεούται να θεσμοθετεί με γενικές διατάξεις, την ανεύρεση, για κάθε φορολογούμενο, της φοροδοτικής του ικανότητας κατά τρόπο, όσο γίνεται, περισσότερο αντικειμενικό. Οι εκάστοτε διατάξεις άμεσης φορολογίας των πολιτών, τόσο περισσότερο είναι εναρμονισμένες με το Σύνταγμα, όσο πιο πολύ καθιερώνουν αντικειμενικά κριτήρια προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης και περιορίζουν την διακριτική εξουσία της φορολογούσας Αρχής (Σ.τ.Ε. 597/1951 σημ. 117 Σβώλου -Βλάχου ως άνω).

B. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΙΣΧΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

B.1. Βάση για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος των επιτηδευματιών και των ελεύθερων επαγγελματιών, αποτελούν οι διατάξεις του Κ.Β.Σ. Είναι όμως γνωστό ότι τα προβλεπόμενα βιβλία και στοιχεία του Κ.Β.Σ. δεν παρέχουν πάντοτε τη δυνατότητα, ούτε στον φορολογούμενο, ούτε στην φορολογούσα αρχή, του προσδιορισμού των αποτελεσμάτων, είτε διότι δεν περιέχουν όλα τα δεδομένα που είναι αναγκαία για τον προσδιορισμό του αποτελέσματος, είτε διότι τα δεδομένα τους δεν συσχετίζονται χρονικά.

Στις περιπτώσεις αυτές η προσπάθεια του νομοθέτη πρέπει να κατατείνει στην θέσπιση τρόπων αντικειμενικού προσδιορισμού του αποτελέσματος χωρίς όμως να αγνοούνται τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων του Κ.Β.Σ.

B.2. Σε αυτές ακριβώς τις περιπτώσεις, η μονοσήμαντα προκύπτουσα αντικειμενικοποίηση του προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος οδηγεί σε **άμεση, ασφαλή, συνολική, και με μηδενικό κόστος είσπραξη του φόρου**, είναι γνωστοί οι κανόνες στο φορολογούμενο εκ των προτέρων, μειώνονται οι δαπάνες της βεβαιωτικής διαδικασίας και οι προστριβές μεταξύ φορολογουμένων και Φορολογικών Αρχών και αποκαθίσταται η κοινωνική αρμονία. Προσέτι εμπεδώνεται το περί δικαίου αίσθημα αφού οι αντικειμενικοί κανόνες προσδιορισμού αναφέρονται σε όλους, χωρίς εξαίρεση, με όλες τις θετικές επιπτώσεις στην επαγγελματική και επιχειρηματική δραστηριότητα των πολιτών.

B.3. Το ισχύον στη χώρα μας φορολογικό σύστημα, που καθιερώθηκε με το Ν.Δ. 3323/1955, τόσο πιο πολύ θα κινείται προς την ορθή κατεύθυνση, όσο περισσότερο θα περιορίζει τις δυσκολίες - δυσχέρειες της φορολογούσας Αρχής, κατά την αναζήτηση της

φορολογητέας ύλης, και θα την προσδιορίζει με αντικειμενικά και απρόσωπα κριτήρια, που θα ισχύουν για ειδικές κατηγορίες πολιτών, όταν οι κατηγορίες αυτές πολιτών παρουσιάζουν, αφενός μεν ιδιομορφίες έναντι των λοιπών κατηγοριών, αφετέρου δε ομοιογένεια ως προς τις προϋποθέσεις και τον τρόπο κτήσης του φορολογητέου εισοδήματος.

B.4. Με το άρθρο 46 του Ν.Δ. 3323/1955, όπως τούτο αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 1828/1989 και ισχύει μετά την κωδικοποίησή του με το άρθρο 49 παρ. 5 του Ν. 2238/1994, το καθαρό εισόδημα των αρχιτεκτόνων και μηχανικών από τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, την διεύθυνση εκτέλεσης, καθώς και διενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με τα έργα αυτά, ανευρίσκεται με την εφαρμογή των εκεί καθοριζομένων συντελεστών, στις ακαθάριστες νόμιμες αμοιβές τους.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Ν.Δ. 2726/1953, η αμοιβή των Μηχανικών είναι διατιμημένη και υπολογίζεται κατά το νόμο από το ΤΕΕ ή από άλλη Δημόσια Αρχή.

Εκ τούτου προκύπτει ότι στον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος των Μηχανικών, υπάρχει ο αναμφισβήτητος παράγων που είναι το ύψος της ακαθάριστης νόμιμης αμοιβής, η οποία είναι εκ των προτέρων δεδομένη και διασφαλισμένη.

Γ. ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Γ.1. Από τα παραπάνω προκύπτει ακόμη, ότι η καθιέρωση συντελεστών καθαρού κέρδους για τους μηχανικούς είναι σύμφωνη με τις συνταγματικές επιταγές. Κάθε αντίθετη γνώμη είναι προδήλως εσφαλμένη. Τούτο διότι:

α. Οι μηχανικοί αποτελούν ειδική κατηγορία ελευθερίου επαγγέλματος, με σαφή ομοιογένεια, το οποίο τους διαφοροποιεί από τα λοιπά ελευθέρια επαγγέλματα.

β. Το ακαθάριστο εισόδημα των Μηχανικών είναι δεδομένο και κατοχυρωμένο με διατάξεις αναγκαστικού χαρακτήρα, τόσο ως προς το ύψος αυτού, όσο και ως προς τον τρόπο είσπραξης. Οι αμοιβές των μηχανικών, για το σύνολο της δραστηριότητάς τους, εισπράττονται, είτε από το Δημόσιο, είτε προκειμένου για ιδιωτικά έργα μέσω της Εθνικής Τράπεζας Ελλάδος για λογαριασμό του ΤΕΕ, το οποίο και τις αποδίδει στους δικαιούμενους.

γ. Η παροχή υπηρεσιών Μηχανικού για κάθε συγκεκριμένο έργο, κατά κανόνα καλύπτει περισσότερες της μιας διαχειριστικές περιόδους. Στη διάρκεια, ο Μηχανικός δαπανά χωρίς να πραγματοποιεί έσοδα, τα οποία λαμβάνουν χώρα σε κάποια από τις επόμενες διαχειριστικές περιόδους, κατά την παράδοση και με την προϋπόθεση παραλαβής του έργου, οπότε και προσδιορίζεται το ύψος της αμοιβής από το ΤΕΕ, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Κατά συνέπεια υφίσταται αναντιστοιχία δαπανών και εσόδων, δηλ. πραγματοποιούνται δαπάνες χωρίς έσοδα και έσοδα χωρίς δαπάνες.

δ. Τα στοιχεία τα οποία τηρούνται σε καθημερινή βάση από το ΤΕΕ αποδεικνύουν την ακρίβεια των παραπάνω αναφερομένων.

Γ.2. Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος τηρεί βάση δεδομένων που αφορά σε κάθε έργο το οποίο εκτελεί κάθε Μηχανικός.

Σε κάθε έργο αντιστοιχεί μία ηλεκτρονική σελίδα. Στην εν λόγω σελίδα εμπεριέχονται διαφορετικές επιμέρους ηλεκτρονικές σελίδες με διάφορα στοιχεία, όπως:

α) η περιγραφή του έργου (τίτλος, τοποθεσία, προϋπολογισμός έργου, η ημερομηνία καταχώρησης στο σύστημα του ΤΕΕ)

β) τα στοιχεία των δικαιούχων

γ) οι επιμέρους χώροι του έργου

δ) οι παρεχόμενες από το Μηχανικό υπηρεσίες (μελέτες, επιβλέψεις κ.λπ.)

ε) οι ιδιοκτήτες του ακινήτου

Με τη συμπλήρωση όλων των στοιχείων των πεδίων από τον Μηχανικό, το ΤΕΕ υπολογίζει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία την αμοιβή κάθε επί μέρους παροχής (μελέτες, επιβλέψεις κ.λπ.).

Γ.3. Η θέσπιση ειδικών για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος των Μηχανικών διατάξεων υπήρξε καρπός μελετών από το Δημόσιο, μακρών και επίπονων. Συστήθηκαν ειδικές Επιτροπές, διατυπώθηκαν απόψεις εκατέρωθεν, με αποτέλεσμα το αναμφισβήτητο πόρισμα ότι το εισόδημα του μηχανικού πραγματοποιείται κατά ιδιόμορφο τρόπο, για τις αναλαμβανόμενες υπηρεσίες απαιτούνται περισσότερα του ενός έτη (συνηθέστατα 2-3 ή και περισσότερα), το ύψος των ακαθάριστων αμοιβών είναι συγκεκριμένο και αναμφισβήτητο και δεν βρίσκεται σε αρμονία με το χρόνο παροχής των υπηρεσιών και συνεπώς και με τις διενεργούμενες δαπάνες κ.λπ. Η αδυναμία συσχετισμού εσόδου και δαπάνης του κάθε έργου των μηχανικών απετέλεσε κατά το παρελθόν σημείο έντονης τριβής και έντονων αμφισβητήσεων των Φορολογικών Αρχών και κατά κανόνα θύμα των τριβών αυτών ήταν τα βιβλία των μηχανικών, τα δεδομένα των οποίων δεν αναγνωρίζονταν για τους ανωτέρω λόγους.

Γ.4. Ο τεκμαρτός προσδιορισμός υπήρξε η μόνη ενδεδειγμένη λύση για τη φορολογία του εισοδήματος των μηχανικών, συνδυασμός αντικειμενικού και λογιστικού προσδιορισμού του, αποτέλεσε πρόοδο, απέδωσε αποτελέσματα για το δημόσιο και η τυχόν κατάργησή του θα αποτελέσει οπισθοδρόμηση και θα επαναφέρει τους μηχανικούς στην κατάσταση της συνεχούς αμφισβήτησης των βιβλίων τους και του εισοδήματός τους.

Η ειδοποιός διαφορά, σε ό,τι αφορά τους Μηχανικούς, είναι η διαδικασία προσδιορισμού και είσπραξης της αμοιβής τους που καθιστά απολύτως αντικειμενικά και γνωστά τα έσοδα μέσω πλήρως μηχανογραφημένων συστημάτων.

Έχουμε στην προκειμένη περίπτωση μία περιοχή της παραγωγικής διαδικασίας όπου συλλαμβάνεται στην πηγή όχι μόνο το ακαθάριστο εισόδημα αλλά και το φορολογητέο.

Γ.5. Υπογραμμίζεται ότι οι εκ του ΚΒΣ προβλεπόμενες υποχρεώσεις των Μηχανικών για τήρηση βιβλίων και στοιχείων εφαρμόζονται ανελλιπώς και εκ των δεδομένων αυτών προκύπτει περίπτωση εφαρμογής αυξημένου συντελεστή προσδιορισμού των φορολογητέων εσόδων.

Γ.6. Το καθεστώς φορολογίας των ΑΕ και ΕΠΕ που παρέχουν υπηρεσίες ελευθερίου επαγγέλματος δεν έχει καμιά ομοιότητα και δεν υπάγεται στο καθεστώς της παραγράφου 5 του άρθρου 49 του Ν. 2238/1994, δεδομένου ότι τα νομικά αυτά πρόσωπα εξ ορισμού πραγματοποιούν εισόδημα Δ' πηγής (εισόδημα εξ εμπορικών επιχειρήσεων) καθόσον:

α. Τηρούν υποχρεωτικά από το νόμο βιβλία Γ' κατηγορίας, από τα οποία προσδιορίζεται επακριβώς το κόστος του έργου με βάση τις κείμενες διατάξεις και

β. Παρέχεται σε αυτά τα νομικά πρόσωπα ευχέρεια μεταφοράς της τυχόν προκύπτουσας ζημίας λόγω διαφοράς εσόδων – δαπανών στις επόμενες πέντε διαχειριστικές περιόδους (άρθρο 4 του Ν. 2238/1994).

Δ. ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Δ.1. Το σύστημα έχει τεθεί στη βάση του χρόνου, απέδειξε την στέρεη λογική του, αποδίδει, έχει αποκαταστήσει σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ Μηχανικών και Πολιτείας και οποιαδήποτε σκέψη διατάραξής του θα επιφέρει αρνητικότερες συνέπειες στις σχέσεις

Μηχανικών – Πολιτείας, αλλά και μείωση της πραγματικής αξίας των εσόδων εξαιτίας των τριβών που θα αναπτυχθούν και του κόστους διευθέτησης.

Δ.2. Είναι όχι μόνο χρήσιμο αλλά και όλως απαραίτητο, να θυμηθούν οι παλαιότεροι και να πληροφορηθούν οι νεότεροι, ποια κατάσταση επικρατούσε στον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος των μηχανικών πριν από τη θεσμοθέτηση των μοναδικών συντελεστών:

α. Η έκπτωση επί της διατιμημένης αμοιβής, όταν συνέτρεχε η περίπτωση, εγγραφόταν αρνητικά, μέσω των θεωρημένων Πιστωτικών Σημειωμάτων, στη σελίδα των εσόδων.

Η καθαρή είσπραξη προέκυπτε ως η διαφορά της εγγραφής στη στήλη των εκπτώσεων από την εγγραφή στη στήλη των ακαθαρίστων αμοιβών. Μετά την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 49 του Ν.Δ. 2238/1994 όπως ισχύει, επί μια εικοσαετία ήδη, τα τυχόν εκδιδόμενα πιστωτικά σημειώματα δεν λαμβάνονται υπόψη.

Εάν αλλάξει το ισχύον σύστημα προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος των Μηχανικών δεν θα είναι δυνατόν εφεξής να μην εκδίδονται και να μην λαμβάνονται υπόψη πιστωτικά σημειώματα.

Η αλλαγή αυτή θα επιφέρει απώλειες εσόδων του Κράτους, τόσο από τον φόρο εισοδήματος, όσο και από τον ΦΠΑ. Θα αποτελέσει κύρια αιτία έντασης ενός εξοντωτικού αθέμιτου ανταγωνισμού, που θα δημιουργήσει πλήγμα στην ποιότητα των μελετών και την ασφάλεια των κατασκευών.

β. Δεν ήταν καθόλου σπάνια η «αντ' αυτού» υπογραφή μελετών ή η ανάληψη επιβλέψεων ώστε να μειωθεί η φορολογική επιβάρυνση, με όλες τις φορολογικές, αστικές και ποινικές στρεβλώσεις. Οι μοναδικοί συντελεστές κατέστησαν την πρακτική αυτή διόλου ελκυστική και ενδιαφέρουσα.

γ. Επεδιώκετο η υπερτιμολόγηση των υπηρεσιών που προσέφεραν οι συνεργάτες των μηχανικών, ώστε να ενισχυθούν οι εγγραφές των εξόδων.

δ. Τα προηγούμενα δημιουργούσαν κλίμα δυσπιστίας μεταξύ των μηχανικών και των φορολογικών αρχών, στη διακριτική ευχέρεια των οποίων ήταν η αμφισβήτηση όλων των εγγραφών και ο προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος με την καθ' υποκειμενική κρίση εφαρμογή μιας ευρείας κλίμακας συντελεστών σε κάθε ατομική περίπτωση.

Δ.3. Και μόνο από την ανάγνωση των προηγούμενων καθίσταται αμέσως σαφές, ότι το νεφελώδες κλίμα οδηγούσε σε τριβές, αδικίες, μείωση των φορολογικών εσόδων και ανάπτυξη της παραοικονομίας και της αθέμιτης συναλλαγής.

Η σκοτεινή αυτή και ανεπιθύμητη ατμόσφαιρα, διαυγάστηκε με την εφαρμογή της αντικειμενικής και ισόνομης φορολογίας μέσω του συστήματος των μοναδικών συντελεστών, με αμφίπλευρα οφέλη επί μια εικοσαετία.

Οι μεν μηχανικοί απελευθερώθηκαν από το διαρκές άγχος που τους διακατείχε από τον φόβο απόρριψης των εγγραφών τους, το δε κράτος γνωρίζει με ασφάλεια τα έσοδά του από τους μηχανικούς.

Οι καταστάσεις αυτές είναι βέβαιο ότι θα αναβιώσουν, εις βάρος των εσόδων του Δημοσίου.

E. EN ΣΥΝΟΨΕΙ:

α. Κατά τη διάταξη του άρθρου 49 παρ. 5 του Ν. 2238/1994 το φορολογητέο εισόδημα των «αρχιτεκτόνων και μηχανικών για τη σύνταξη μελετών και σχεδίων οικοδομικών και λοιπών τεχνικών έργων, την επίβλεψη της εκτέλεσής τους, τη διεύθυνση εκτέλεσης (διοίκηση του έργου) και την ενέργεια πραγματογνωμοσυνών και διαιτησιών σχετικών με αυτά τα έργα», εξευρίσκεται κατά τον προσδιοριζόμενο αντικειμενικό τρόπο.

β. Υπό το εξαιρετικό τούτο νομικό καθεστώς, δεν υπάρχει έδαφος **μονοσήμαντου λογιστικού προσδιορισμού** του άνω εισοδήματος των μελών του ΤΕΕ από τα βιβλία και στοιχεία του υπόχρεου. Η δε ρητή, εντός των οριζομένων περιορισμένων ορίων επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της άνω παραγράφου, επιβεβαιώνει τον υποχρεωτικά, κατά συνδυασμό αντικειμενικού και λογιστικού, τρόπο προσδιορισμό του εισοδήματος των Αρχιτεκτόνων και Μηχανικών.

γ. Κατά κανόνα οι ελεύθεροι επαγγελματίες Αρχιτέκτονες και Μηχανικοί, μέλη του ΤΕΕ, είτε ως άτομα, είτε ως οργανωμένα γραφεία, ασκούν το επάγγελμα αυτών κάτω από διατάξεις αναγκαστικού δικαίου (jus cogens), οι οποίες προσδιορίζουν τόσο την καταβλητέα αμοιβή, ως κατώτερη διατίμηση που δεσμεύει τα συμβαλλόμενα μέρη, όσο και το «έργο» στο οποίο αντιστοιχεί.

Οι διατάξεις αυτές είναι ο εκάστοτε ισχύων Κώδικας Αμοιβών Μηχανικών, τόσο κατά το πρώτο μέρος αυτού (άρθρα 1 έως 105), όσο και κατά το δεύτερο που αφορά τις Τεχνικές Προδιαγραφές (άρθρα 106-260). Στις περιπτώσεις αυτές της προσφοράς, στον εκάστοτε εντολέα «έργου» υπό την έννοια των άρθρων 681 επ. Α.Κ. που αποτελούν τον κανόνα, εφαρμογή έχουν οι συντελεστές των εδαφίων α' έως δ' της παρ. 5 του άρθρου 49 του Ν. 2238/1994, σύμφωνα με τις εκεί διακρίσεις.

δ. **Η αλλαγή του ισχύοντος συστήματος θα επιφέρει απώλειες εσόδων του Κράτους τόσο από φόρο εισοδήματος, όσο και από τον ΦΠΑ**

ΣΤ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ

ΣΤ.1. Σε συνέχεια των ανωτέρω και με την ευκαιρία του διαλόγου για τα έσοδα του Δημοσίου, το ΤΕΕ, ως Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας, θα ήθελε να υπενθυμίσει, ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί επείγοντως το θέμα του **προσδιορισμού του κόστους των έργων**. Το πρόβλημα αυτό δεν έχει αντιμετωπιστεί δεκαετίες τώρα, με συνέπεια από τη μη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, **να υπάρχει συνολική στρέβλωση, από την οποία δεν εξαιρούνται και τα έσοδα του Δημοσίου.**

ΣΤ.2. Προς υποβοήθησή σας παρατίθεται ο παρακάτω πίνακας διατάξεων, που αφορούν στο κοστολόγιο του έργου, με βάση τις οποίες το κόστος του ίδιου έργου διαμορφώνεται αυθαίρετα από 44€/τ.μ. έως 1200€/τ.μ. κατά περίπτωση:

1. Απόφαση 81304/6083/6.12.1989 Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, με την οποία καθορίστηκε η δαπάνη βάσει εμβαδού.
2. Αναλυτικός προϋπολογισμός με τιμές του παραρτήματος της εγκυκλίου 8/17854/12.2.1990
3. Αναλυτικός προϋπολογισμός βάσει ΑΤΟΕ κ.λπ.
4. Προϋπολογιστικό ΕΚΚΟ: Υπουργική Απόφαση 1137140/2439/αοο12/Πολ/Ι 277/1994 (ΦΕΚ 936β/1994), όπως ισχύει.
5. Εγκύκλιος 98 αριθμ.πρωτ.:82070/22.12.89 παρ.7.
6. Ανά τ.μ. προκύπτει η έμμεση δαπάνη ανάλογα με το κόστος οικοδομής και από την εργοδοτική δαπάνη, Απόφαση ΙΚΑ Φ21/478/18.3.97 (ΦΕΚ 252Β/97).
7. Προϋπολογιστικό Κόστος βάσει του Νόμου περί ΦΠΑ στις οικοδομές, Νόμος 3427/2005(ΦΕΚ 312^Α/27.12.2005)
8. Προϋπολογισμός κατά ΤΕΕ για τον υπολογισμό των αμοιβών μελετών.
9. Με τιμές αγοράς ή βάσει πινάκων τιμών Τραπεζών.
10. Βάσει διατάξεων του Ν.3316/2005 «Ανάθεση Μελετών Δημοσίου κ.λπ.»
11. Αναλυτικός προϋπολογισμός βάσει άρθρου 3 Π.Δ.696/1974, όπως ισχύει.
12. Απολογισμός δαπάνης έργου που εκτελέστηκε για τον υπολογισμό της αμοιβής επίβλεψης.

13. Απολογιστικό ΕΚΚΟ

14. Απολογιστικό Κόστος για τον ΦΠΑ

ΣΤ.3. Πρέπει οπωσδήποτε να τακτοποιηθεί αυτή η παραδοξότητα, ώστε να προσδιορίζεται, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, μονοσήμαντα το προϋπολογιστικό κόστος και, με μικρή επιτρεπτή απόκλιση, το απολογιστικό κόστος. Με τον απλό αυτόν τρόπο, επιβαλλόμενο άλλωστε από την ίδια την έννοια του κόστους όπως με σαφήνεια προκύπτει από το νόμο, τα έσοδα του Δημοσίου θα προσδιορίζονται με βάση αντικειμενικά δεδομένα, σύμφωνα με τους οριζόμενους συντελεστές και χωρίς παραποιήσεις που συμβάλλουν σε κλονισμό του περί δικαίου αισθήματος των πολιτών.

Το ΤΕΕ προτείνει επί του προκειμένου, αντί νέας νομοθεσίας που επιβαρύνει την ακίνητη περιουσία, με στόχο την αύξηση των εσόδων του Δημοσίου, να εφαρμοστεί η ισχύουσα, η οποία μέχρι τώρα καταστρατηγείται από την ίδια την Πολιτεία.